

Universitätsbibliothek Paderborn

**Notæ In Notas Willelmi Wendrockii Ad Ludovici Montaltii
Litteras, Et In Disquisitiones Pauli Irenæi Inustæ**

Fabri, Honoré

Coloniæ, 1659

Nota III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39536

de ordine suo benè meritus, alienis armis non indiget, ut in te tuique similes animadvertat. Ad illum igitur te remitto.

N O T A I I I .

LArvam ponis sensim sine sensu, Moynium Doctorum Sorbonicum raptim adortus, eum à Cardinali Richelio, in Cornelium Iansenium, quem tamen non legerat, ut nec Augustinum, incitatum fuisse narras: tum ejus de duplice gratia, orandi scilicet atque agendi opinionem adducis, ac illam sufficientem duntaxat, hanc verò semper efficacem aīs afferuisse: tum liberè pronuncias, Moynii, Corneti, Haberti, Halerii æmulationem in Arnaldum, & Pædagogicas cupiditates, illarum contentionum fontem esse: ac mirari, te dicis, Procerum jocularem errorem, qui se his dissensionibus interponunt, quasi in iis divinæ summa fidei ageretur. Relego tua vestigia. Urit te Cardinalis Richelii memoria, qui Sancygiranum vestrum, ne nova & impia dogmata spargeret, per multos annos in vinculis habuit. Illam verò, quam Moynio affingis sententiam, vel non capis, vel capere dissimulas. Nemo enim neget, quin tuni ad orandum, tum ad bene agendum, divina gratia nobis opus sit: sed quod orandi gratia sit duntaxat sufficiens, quis, amabo, dicat? quis capiat? quando enim illius impulsu oratur, haud dubiè efficax est, cum suum effectum sortiatur. Ubi autem oratum est, quis nescit novam gratiam ad agendum, ad non peccandum, ad præceptum Dei servandum necessariam esse; quam tamen semper efficacem nemo dicat, qui doctus sit & Catholicus; cum eidem sèpè ac sepiùs resistatur. Quod subnectis, de præstantissimorum Doctorum æmulatione in Arnaldum,

calum-

calumnia est: à verò tua conjectura longè aberras: nihil enim piis & doctis hominibus, in tuo Arnaldo, præter errores displicuit. Sed quo tandem cœstro percitus in optimates, scilicet Ecclesiasticos, Episcopos, & Romanum Pontificem furis? quibus errorum, ignorantiam, & quod pejus est, in re tam seria, tanti-que momenti, jocum & ludendi libidinem affingis. Erit aliquando, qui os illud tuum infrunitum, & stylum effrænum castiget.

N O T A I V.

Hic novos Thomistas in tuas partes trahere vide-
ris: quo eventu, mox dicam. Gratiam, inquis,
efficacem mordicus tuentur, & quandam aliam ad-
mittunt, quam sufficientem vocant, cui tamen sine
efficaci nunquam consentitur: tum addis, vocabulum
illud gratiæ sufficientis vix apud antiquos reperiri: Moy-
nium demum, eiusque distinctiones irrides.* Quod no-
vos Thomistas ab antiquioribus discernis, doctis illis
hominibus injuriūm est, qui à D. Thoma discedere
videri nolunt. Sed, mi homo, Iansenianam causam
tibi creditam prodis, accedisque partibus Iesuita-
rum, quos Thomistis probè reconciliasti. Quis enim
Iesuitas inter gratiam efficacem non admittat?
Quis sufficientem, per se solam, ad actum prodire
unquam concedat? quod Thomistis hac in parte at-
tribuis, Jesuitæ omnes tenent. O te fœlicem & in-
dustrium conciliatorem! qui litem hanc composuisti,
quam vel ipsi Rom. Pontifices Clemens VIII. & Pau-
lus V. componere olim frustrà tentarunt. Vocabu-
lum gratiæ sufficientis apud Antiquos non reperis. Sunt
tamen, qui reperiant. Tu vide sis auctores, qui de il-
la ex professō scripsere. Immò D. Thomas 1. 2. qu.

* Pag. 12.